

HANDLÄGGARE

Ulf Boghammar/In

PROJEKT BETECKNING

DATUM

1988-02-08

ERT DATUM

DOSSIL/DIARIENR

R 616-3270/87

ER BETECKNING

Dnr 12.15-1266/87

Länsstyrelsen Göteborgs- och Bohus län
Försvarsenheten
403 40 GÖTEBORG

Kompetens för räddningstjänstpersonal

Länsstyrelsen Göteborgs- och Bohus län har i brev den 24 november 1987 ställt ett antal frågor som berör räddningstjänstplanen och regler för personalens kompetens.

Räddningsverket har underhand meddelat länsstyrelsen verkets uppfattning och kan härmed göra följande klarlägganden:

Vilken kompetens skilda befattningshavare i den kommunala räddningstjänsten skall ha beslutas av kommunen (kommunfullmäktige jml RÄL § 22) inom ramen för de bestämmelser rörande kompetens som RÄF stadgar (§§ 2-6). I räddningstjänstplanens avsnitt 5 skall redovisas vilka kompetenskrav som gäller för alla befälsbefattningar i räddningskåren. Där skall följdaktligen också kompetenskrav för räddningschef och stf räddningschef framgå.

När räddningstjänstplanen fastställs skall kommunen beakta alla de förhållanden inom kommunen som kan påverka räddningstjänsten. För att skapa rimlig jämvikt mellan krav på räddningstjänsten och möjligheten att göra effektiva insatser måste egna resurser, andra förekommande resurser inom eller utom kommunen, räddningskårens organisation, dimensionering, materielltillgång m m avvägas. Krav på personalens kompetens är en därvid viktig faktor. Det innebär bl a att kraven på personalens kompetens måste vara sådana att de kan klara planeringen för och genomförandet av de räddningstjänstinsatser som sannolikt kan bli nödvändiga. Varje kommun bör säkerställa tillgång till lägst brandmästarkompetens för räddningstjänstinsatser.

Som länsstyrelsen framhåller råder f n i hela landet brist på personal med högre kompetens. Det kan således vara svårt för en kommun att få tillgång till personal med den kompetens som är önskvärd och som fastställs i räddningstjänstplanen. Detta bör dock ej, med hänsyn till att problemet är av övergående art, vara grund för ändring av räddningstjänstplanens kompetenskrav.

Kommunen bör hantera problemet på följande sätt:

När vakans uppstår bör tjänsten snarast utlysas och annonseras.

Kan kompetent sökande ej erhållas bör möjligheten att samverka, tillfälligt eller mer permanent, med annan närliggande kommun undersökas.

Får kommun ej heller på detta sätt tillgång på önskvärd kompetens bör möjligheten att fortbilda egen personal undersökas. Vid antagning till SRV:s skolor kommer hänsyn att tas till bristsituationen i resp kommun.

Kommunen bör på alla sätt aktivt verka för att tjänsten i fråga tillsätts med person som uppfyller fastställda kompetenskrav.

För att täcka personalbehovet till dess tjänsten kan tillsättas med kompetent sökande kan det emellertid bli nödvändigt att temporärt göra undantag från räddningstjänstplanens kompetenskrav.

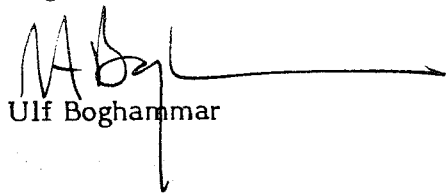
Kommunen kan själv fatta beslut om sådant avsteg om det sker inom ramen för bestämmelserna i RÄL och RÄF.
Kommunfullmäktige fattar beslutet om inte beslutsrätten delegerats.

I de fall en befattning som räddningschef eller stf räddningschef skall upprätthållas av en person som ej uppfyller de i RÄF 2 och 4 §§ angivna kompetenskraven skall länsstyrelsens medgivande först inhämtas. Likaså skall lsty medgivande inhämtas om en person skall verka som befäl inom den kommunala räddningstjänsten utan att vederbörande uppfyller någon av de i RÄF § 6 nämnda kompetenskraven eller motsvarande kompetens enl RÄF övergångsbestämmelser.

Beträffande rättsläget för de kommuner som ännu ej antagit räddningstjänstplan anser SRV att i stort samma läge råder som under perioden 1 jan till 31 dec 1987.

Med hänvisning till att lagen förutsätter att kommunerna skall ha en fastställd räddningstjänstplan samt att denna till innehåll och sammansättning skiljer sig från de tidigare brandordningarna bör den kommun som ej anslagit räddningstjänstplan snarast göra det.

Räddningstjänstavdelningen
Organisation och planering

Ulf Boghammar

Kopia

cR
Kommunarkivet
Kurt Elfvingson
Marie Wilhelmsson (Aktuellt)

LÄNSSTYRELSEN
Göteborgs och Bohus län
Försvarenheten
403 40 GÖTEBORG

1987-11-24

12.15-1266-87

1 (2)

1:e byråinsp H Terling
031-605201

DELGEG:	1987-11-25	Projektnummer	aa
	R 6/6-927088		

Statens räddningsverk
Räddningstjänstavdelningen
Karolinen
651 80 KARLSTAD

Kompetensfrågor i räddningstjänsten

Enligt paragraf 7 Räf kan länsstyrelsen, om det finns särskilda skäl, medge att lämplig person utses till räddningschef eller befäl i räddningsstyrka trots att han saknar föreskriven utbildning.

Länsstyrelsen har tagit emot många frågor och behandlat ansökningar angående undantag från kompetenskrav. Då utformningen av texten i paragraf 7 Räf inte synes ge ett klart svar på de frågor som uppstår, önskar länsstyrelsen SRV:s syn genom bl a följande exempel.

- A. I en kommun redovisas brist på en brandmästare, som enligt brandordning/räddningstjänstplan skall delta i utryckning. Kommunen har annonserat efter brandmästare. Avtal går inte att teckna med grannkommun. Ingen av åtgärderna har resulterat i att person med rätt kompetens kunnat fylla kompetensluckan. Räddningschefen undrar då:

1. Kan räddningschefen själv utse en brandförman till brandmästare?
2. Kan länsstyrelsen förordna en brandförman till brandmästare?

Länsstyrelsens bedömning:

I räddningstjänstplanen har angivits att kompetensen för räddningsledare skall vara brandmästare. Enligt paragraf 7 Räf kan länsstyrelsen medge att lämplig person utses till befäl i räddningsstyrka trots att han saknar föreskriven utbildning. I detta fall kan länsstyrelsen medge att en person med brandförmansexamen utses att upprätthålla tjänst som brandmästare, dvs utses till befäl med högre kompetens trots att han inte har utbildning för den kompetens som angivits i räddningsplanen.

Man kan ifrågasätta om förfarandet är praktiskt tillämpligt. Vakanser kan uppstå mycket snabbt och ibland enbart bestå under ett eller två arbetspass. Räddningschefen skall alltså för varje lucka i kompetensen skriva till länsstyrelsen för att begära undantag från kompetenskrav. Det är ytterst tveksamt om länsstyrelsen kan fatta beslut med så kort varsel som i vissa fall kan uppstå. Detta medför att länsstyrelsen, särskilt i semesterperioder, kommer att överhoppas med ansökningar om undantag från kompetenskrav.

En utväg ur detta kan, ur kommunens synvinkel, vara att fullmäktige beslutar om sänkning av kompetensen i räddningstjänstplanen från brandmästare till brandförman.

I information nr 4, 1987-10-01, från SRV har kompetensfrågor kommenterats särskilt under rubrik "Kompetens och förordnande". Av texten leds man att tro att länsstyrelsen enbart kan medge undantag från kompetenskrav vid tillsättande av tjänst (anställning) om inte kompetent sökande finns. Kan man av detta dra slutsatsen att i övriga fall, t ex sjukdom, frånvaro för utbildning eller semester, kan räddningschefen (eller räddningsnämnden) förordna lämplig person på befattning trots att denne saknar den kompetens som krävs för befattningen?

- B. För närvarande synes det vara stor brist på brandmästare. Enligt SRV meddelande 1987:5 bör varje kommun eftersträva att ansvaret för räddningstjänstinsatser läggs på person med lägst brandmästarkompetens. I nuvarande bristsituation synes allt fler kommuner, som enligt brandordningen/räddningstjänstplanen har brandmästare som räddningsledare, anpassa sig efter rådande tillgång. Detta medför kanske att kommunerna, tvärt emot SRV:s strävanden, i räddningstjänstplanen sänker kompetensen på räddningsledare till brandförman (i vissa fall brandförman deltid).

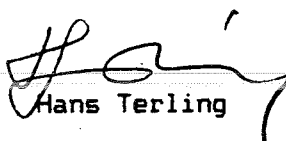
Bör man anpassa sig till verkligheten, dvs sänka kompetensen i räddningstjänstplanen för att formellt kunna uppfylla planen, eller skall man redovisa kommunens och SRV:s ambition även om det för dagen - och kanske för en längre tid - inte går att uppfylla kraven?

Om det senare alternativet anses gälla hur agerar lämpligen länsstyrelsen vid eventuella vakanser?

- C. Enligt räddningstjänstlagen skall kommun ha antagit räddningstjänstplan senast 1988-01-01. Intill dess räddningstjänstplan har antagits skall den kommunala brandordningen gälla.

Enligt underhandsuppgifter kommer vissa kommuner inte att hinna antaga räddningstjänstplan till angiven tidpunkt. Vilket rättsläge inträffar efter 1988-01-01 för de kommuner som inte hunnit antaga räddningstjänstplan?

Stig Orshammar

Hans Terling

branda sälla fu

Kopia för kännedom

Räddningskårerna i länet